

בגלל יעילותן בכרירת ובדירוג הפרים בהתאם לערכם הטיפוחי, אלא גם מפאת חשיבותן החינוכית. המוני הבוקרים מבקרים בתחנות ועצם העובדה שהמבכירות הנבחרות בתחנות מניבות הרבה יותר מבמשקי האיכרים משמשת דוגמה והוכחה לכך שההזנה והטיפול במשקי האיכרים אינם יעילים כפי שהם צריכים להיות.

| השנה | מספר התחנות | מספר הפרים שנבחנו | תנובות השומן (בפאונדים * ב-304 ימים) |                  |                 |
|------|-------------|-------------------|--------------------------------------|------------------|-----------------|
|      |             |                   | ממוצע לפרים                          | פרים מהגעה האדום | מקסימום מינימום |
|      |             |                   |                                      |                  |                 |
| 1946 | 3           | 6                 | 388                                  | 432              | 351             |
| " 47 | 7           | 14                | 388                                  | 474              | 309             |
| " 48 | 10          | 23                | 379                                  | 509              | 320             |
| " 49 | 12          | 24                | 388                                  | 467              | 333             |
| " 50 | 13          | 32                | 395                                  | 483              | 326             |
| " 51 | 14          | 37                | 412                                  | 534              | 295             |
| " 52 | 15          | 35                | 412                                  | 474              | 355             |
| " 53 | 18          | 48                | 430                                  | 500              | 359             |
| " 54 | 22          | 63                | 441                                  | 530              | 373             |
| " 55 | 28          | 78                | 445                                  | 571              | 359             |
| " 56 | 32          | 93                | 432                                  | 531              | 331             |
| " 57 | 33          | 94                | 450                                  | 613              | 342             |
| " 58 | 33          | 102               | 472                                  | 593              | 370             |

ד"ר קנור ריזנסמן

ד"ר רוברט פוט

(מתוך "א. י. דייג'סט", יולי 1959)

\* פאונד = 0.453 ק"ג.

סביב מחצית אוקטובר וגילן בהמלטתן ראשונה זו שינוע בגבולות 27 חודש. משתדלים ככל האפשר להנהיג הזנה סטאנדארטית אחידה וטיי פול אחיד בכל תחנות המבחן. בחורף ניוזנות המבכירות במזון מרוכז, שחת, סלקים ותחמיץ, והמנות קצובות בהתאם לגורמות. קש ניתן באור פן חפשי, מבלי להכלילו בגורמה, ובמשך 6 השבועות הראשונים שאחר ההמלטה מוגשת בדרך כלל מנת מזון שהיא מספיקה לייצור שני קילו חלב (בן 4% שומן) מעל לתנובה שהיא מניבה למעשה. במשך החורף חולבים את המבכירות 3 פעמים ביממה, ובקיץ — כשהן במרעה — עוברים לשתי חליבות. על התפתחות תחנות המבחן אפשר לעמוד מהנתונים שמתפרסמים בטור ב' של עמוד זה.

כיום — 154 פרים, מתוך 1200 הפרים המוחזקים במכוני ההזרעה, הם מהבדוקים בתחנות המבחן המיוחדות. אם נכליל גם את אלה שנבחנו על יסוד השוואת אמהות—בנות נמצא ש-15% של הפרים שבמכוני ההזרעה הם בדוקים. אם כי המטרה הראשונית של תחנות המבחן הייתה לספק פרים בדוקים למכוני ההזרעה הרי למעשה יצא שפעולת מבחן זו הייתה לה השפעה רבה על ברירת אבות (פרים) לגידול הדור הבא של פרים. מגדלי הפרים של ימינו נזקקים אך ורק לפרים המשובחים ביותר שהוכרו בתור כא"ל במבחנים בתחנות המבחן של האגודות להזרעה.

תחנות המבחן זכו בפופולריות רבה, ולא רק

#### עטין מתנענע

תופעה זו של עטין מתנענע נחקרה באופן יסודי ומצאו שבדרך כלל נאחו העטין בגוף בשבע סמוכות, בכלל זה העור, רצועות (ליגאמנטים) אחדות ורקמות תומכות מיוחדות. החוקרים בארצות-הברית למדו לדעת מה קורה לעטין כשאחת (או אחדות) הסמוכות נחלשת או נקרעת. תקלות כאלו גורמות להתהוות "עטין מתנענע" לצורותיו השונות. כשהרצועה המרכזית מתרפה, הפטמות נוטות התוצה, ובמקרים מסוימים הן מיוצבות מעל לפני קרקע העטין. ובמקרה שהסמכות החיצונית נחלשות, מופנות הפטמות פנימה. עם חרפת התרפות הסומכות החיצוניות, העטין שוקע במקצת והוא תלוי כתנור בעל בטן בולטת, נעשה צר יותר ליד הבטן ומתרחב באמצעיתו. החוקרים טרם גילו את סיבות התרופפות הרקמות התומכות בעטין, אולם כמעט כולם הגיעו לכלל דיעה שמעורב בכך גורם תורשתי. כמעט שבלתי אפשרי הדבר להכיר בעטינה של פרה צעירה (במבכירה) שאמנם עלול הוא בעתיד להתרפות ולהתנענע. החוקרים הנ"ל ממליצים על חליבות תדירות יותר של פרות גבוהות-תנובה, כדי להקל על הרצועות והרקמות התומכות את משא העטין הכבד.